

تبیین وضعیت نیازهای شهروندان ارومیه‌ای به ورزش همگانی با توجه به فضاهای ورزشی

فاطمه عبدالوی^۱

اکرم مهدی زاده^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۴/۱۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۹/۳

هدف این تحقیق، تبیین وضعیت نیازهای شهروندان ارومیه‌ای به ورزش همگانی با توجه به فضاهای ورزشی بود. این پژوهش به صورت توصیفی- پیمایشی و میدانی انجام گرفت. جامعه آماری تحقیق را کلیه شهروندان بالای ۲۰ سال شهر ارومیه که حداقل دارای مدرک دیپلم بودند، تشکیل می‌دادند ($N=۹۶۱۴۱$) و نمونه آماری بر اساس جدول مورگان ۳۶۸ نفر انتخاب گردید. به منظور جمع آوری داده‌ها، از پرسشنامه نیازسنجی شهروندان در زمینه ورزش‌های همگانی مجید حیدری چروده (۱۳۹۰) با پایایی $\alpha=۰/۷۹$ استفاده شد. روش‌های آمار توصیفی و استنباطی (آزمون t مستقل و آزمون تحلیل رگرسیون جندگانه و آزمون فریدمن) در این تحقیق مورد بهره گیری قرار گرفت و نتایج نشان داد که با توجه به مقدار F ، تفاوت معنی‌داری در سطح ($P<0/05$) بین میانگین مولفه‌های تحقیق در میان شهروندان بر حسب درآمد ($F=۲۳/۴۰$ ، منطقه $F=۸۲/۶$) و تحصیلات ($F=۲۳/۰۴$) وجود دارد. همچنین، با توجه به مقدار t ، تفاوت معنی‌داری در سطح ($P<0/05$) بین میانگین مولفه‌های تحقیق در میان کارکنان بر حسب وضعیت تأهل ($t=۱,۷۶$) وجود ندارد، ولی در مورد ویژگی جمعیت شناختی جنسیت ($t=۴/۷۸$) تفاوت معنی‌دار می‌باشد. نتایج آزمون فریدمن حاکی از آن بود که ناهمواری سطوح پیاده‌روها و دویدن در اولویت اول و نبود فضای مخصوص خانواده‌ها و کمبود فضای کافی برای سالم‌دان به ترتیب در اولویت‌های دوم و سوم نیازهای شهروندان بود. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که مسئولان باید اهتمام کافی و واقعی را در زمینه ترجیحات متنع از تحقیق حاضر در زمینه ورزش همگانی برای ارتقا و رشد کمی و کیفی سلامت شهروندان مبذول نمایند.

واژگان کلیدی: نیازها، شهروندان، ورزش همگانی و فضاهای ورزشی

E-mail:fatemehabdavi@yahoo.com

^۱استادیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)

^۲دانشجوی دکترا مدیریت ورزشی، دانشگاه تبریز و رئیس گروه توسعه ورزش همگانی استان آذربایجان غربی، تبریز، ایران

ارائه تعریف دقیق و صریحی از نیاز، آسان نیست و به همین دلیل از مفهوم نیاز ممکن است تعابیر و تفاسیر مختلف و متفاوتی ارائه شود. نیاز به معنی خواسته‌ها و نظرات افراد و نیاز سنجی به مفهوم تعیین و مشخص کردن برداشت‌ها، نظرات و ترجیحات افراد می‌باشد. در حقیقت نیاز، عبارت است از فاصله بین وضع موجود و آنچه که باید باشد. نیاز ممکن است به صورت «نیاز احساس شده» باشد؛ یعنی نیازی که به وسیله فرد یا یک جامعه تشخیص داده می‌شود و یا «نیاز واقعی» باشد، یعنی نیازی که توسط مطالعه کارشناسانه مشخص می‌گردد (عباس زادگان، ترک زاده، ۱۳۷۹: ۵۶-۶۷). به هر حال، نیازهای احساس شده باید طوری هدایت شوند تا در مسیر نیازهای واقعی قرار گیرند. نیاز سنجی، فرایندی نظامدار برای تعیین اهداف، شناسایی فاصله بین وضع موجود و هدف‌ها و درنهایت، تعیین اولویت‌ها برای عمل است (فتحی و اجارگاه، ۱۳۸۷). نظر به اینکه به این که نیازها در حال تغییر و دگرگونی است و پاسخگویی به همه نیازهای در حال تغییر و متنوع، با توجه به منابع محدود میسر نیست، شناسایی نیازها ضرورت می‌یابد. (باری^۱ و همکاران، ۲۰۰۰: ۲۹۴؛ کونل^۲، ۲۰۰۴) از آنجایی که برگزاری هر برنامه‌ای بخصوص برنامه‌های ورزشی که با سلامت جامعه در ارتباط است، نیازمند شناخت دقیق شرایط و نیازهای موجود آن جامعه است، بی‌توجهی به انتظارات استفاده کنندگان از خدمات موجب اتلاف هزینه، زمان و نیروی انسانی می‌شود (نامرتو^۳، ۲۰۰۹: ۱۵). نتایج تحقیقاتی که در زمینه ورزش‌های همگانی انجام شده است، حاکی از ضعف رویکرد مردم به ورزش‌های همگانی می‌باشد و بدیهی است که یکی از ریشه‌های اصلی این ضعف، عدم شناخت نیازهای شهروندان در زمینه ورزش‌های همگانی و عدم تناسب امکانات و خدمات موجود با نیازهای آنان است (مظفری و قوه، ۱۳۸۴). بنابراین، نیاز سنجی یکی از ابزارهای مهم در تصمیم گیری است (خسروی و همکاران، ۲۰۰۹). با توجه به اهمیت بحث نیازسنجی، یکی از بخش‌هایی که باید نیازسنجی شود، بحث ورزش و به خصوص ورزش همگانی در بعد سخت افزاری (فضاهای ورزشی) است. امروزه با رشد سریع و سرسام آور جمعیت شهرهای بزرگ، تقاضا برای استفاده از رایانه و سایر ابزارهای فناوری نوین افزایش یافته است. لذا اغلب افراد بیشتر وقت و انرژی خود را صرف کار با این وسائل جدید می‌کنند که این مسئله علت اصلی کم تحرکی شهروندان می‌باشد. برای پیشگیری از چنین عارضه‌ای، گسترش ورزش همگانی و به تبع آن افزایش فضاهای ورزشی در بین اشار مختلف جامعه لازم

¹Barry²Connell³Numerato

است. (تیموری، ۱۳۸۵: ۸؛ شیهو^۱، ۲۰۰۴: ۲۲؛ آلبیرینی، ۲۰۰۶^۲: ۳۷۵). در عصر حاضر، ورزش به عنوان یک ابزار چند بعدی با تأثیرات گسترده، جایگاه و نقش ارزشمند خود را در کاربردهای عدیده ای از جمله اقتصاد، سلامتی افراد، گذران اوقات فراغت سالم و با نشاط و لذت بخش، آموزش و پرورش مردم به ویژه نسل نوجوان و جوان، ایجاد روابط اجتماعی بین مردم، پیشگیری از بیماری ها، پیشگیری از مفاسد اجتماعی و انحرافات اخلاقی (رو به گسترش در جامعه) متجلی ساخته است.

در کشورهای در حال توسعه، شلوغی، فقر، جنایت، ترافیک، آلودگی هوا، فقدان و کمبود پارک و فضاهای ورزشی، فعالیت بدنی را به انتخابی دشوار تبدیل می کند. همچنین در این کشورها، گسترش مراکز ورزش با موانع زیادی روبروست که شاید مهمترین آنها، شرایط دشوار زندگی و پایین بودن سطح زندگی بیشتر مردم باشد. (آنورالخولی، ۱۳۸۱: ۲۰) افزون بر این، نیاز به زنده ماندن، فرصت کاملاً محدودی برای پرداختن به ورزش را باقی می گذارد. در این میان، آنچه کمتر مورد توجه مسئولان و مدیران شهری قرار گرفته است، برنامه ریزی برای گذران اوقات فراغت از طریق توسعه فضاهای ورزشی جهت دستیابی به سلامت و سرزنشگی افراد می باشد. در حقیقت، ورزش همگانی زمینه تجدید قوا را برای استمرار فعالیت انسان فراهم می سازد. بر اساس این تفکر، امروزه گسترش مراکز ورزشی برای گذران اوقات فراغت شهروندان مانند گذشته نه به عنوان یک تفریح، بلکه در کنار مشکلات زندگی در عصر اطلاعات به مثابه یک نیاز مهم برای سالم و باشناخت زیستن افراد لازم و ضروری می باشد (رهنمای و آقایی، ۱۳۸۸: ۲۷). تحقیقات انجام شده درمورد تاثیر فعالیت های ورزشی بر سلامتی جسمی و روانی، طول عمر، شادابی، گسترش روابط اجتماعی و غنی سازی اوقات فراغت باعث شده تا مشارکت مردم در ورزش ها به ویژه شرکت آنها در انواع ورزش های همگانی در جهان افزایش یابد و به همین دلیل است که امروزه بیشتر کشورهای پیشرفتی جهان در برنامه ریزی و ساماندهی ورزش همگانی کشور خود با کشور های دیگر رقابت می کنند و به طور مرتب در حال ارائه برنامه های خلاق برای رشد این ورزش هستند. (شعبانی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۵) بدیهی است هر کشوری از این موج فزاینده عقب بیفتند، به هیچ وجه نمی تواند خلا ایجاد شده را پر نماید و در نهایت، تفاوت ها در بهره وری از تاثیر ورزش و فعالیت های حرکتی روشن و واضح خواهند بود. (غفرانی و همکاران، ۱۳۸۸: ۱۰۹؛ مک کری^۳: ۲۰۰۹؛ نومراتو، ۲۰۰۹: ۴۶۳).

در عصر جدید نقش ورزش و به دنبال آن، اماکن و فضاهای ورزشی به عنوان ابزاری حساس برای جذب توریسم و همچنین گذران اوقات

¹ Shehu

² Albirini

³ McCree

فراغت و ورزش همگانی شهروندان برجسته شده است (جونز، ۲۰۰۲: ۱۶۰). در این میان، فضاهای ورزشی، یکی از اساسی ترین بخش‌های سخت افزاری ورزش و جزئی از تاسیسات سازمان‌های ورزشی به شمار می‌آیند (کارگر و همکاران، ۱۳۸۴: ۱۲۸) که بخش وسیعی از آثار مرتبط با ورزش در جامعه و محیط، متأثر از آنهاست. مساحت سرانه تاسیسات ورزشی در کشورهای مختلف از بلوک شرق تا کشورهای اروپایی و آمریکایی متفاوت است. کشور فرانسه مساحت ۳۵ متر مربع را به ازای هر واحد مسکونی، انگلستان ۱۰ متر مربع را به ازای هر نفر و آمریکا ۱۵ متر مربع را به ازای هر نفر پیشنهاد می‌کند. به طور میانگین عرف بین المللی حدود ۲۵ متر مربع فضای ورزشی و سبز به ازای هر نفر است که از این رقم حدود ۱۸ متر مربع اختصاص به فضاهای سبز و بقیه به فضاهای ورزشی تعلق دارد. استاندارد مطلوب سرانه ورزشی در ایران حداقل ۲ و حداکثر ۴ متر مربع تعیین شده است، ولی براساس آمار منتشر شده در سال ۲۰۰۴، این سرانه در کشور به ازای هر نفر ۴۸/۰ متر مربع است که با میزان مطلوب بسیار فاصله دارد. بر اساس بررسی‌های به عمل آمده در سال ۱۳۸۰ فضای ورزشی در کشورمان به ازای هر دانش‌آموز و دانشجو ۰/۸ متر مربع بوده است. طبق این آمار ۴۶/۶۶ درصد فضاهای ورزشی کشور متعلق به وزارت ورزش و جوانان، ۲۹/۳۹ درصد متعلق به بخش خصوصی و بقیه متعلق به دستگاه‌های دولتی دیگر، نیروهای مسلح و مراکز آموزش عالی می‌باشد که از این مقدار ۴۷/۸ درصد روباز و ۵۲/۲ درصد آن سرپوشیده است (کاشف و مهریزی، ۱۳۸۹). یکی از راههای سوق دادن مردم به ورزش، افزایش سرانه فضاهای ورزشی در شهرهای است. در کشور ما از نیم قرن گذشته تاکنون، ورزش که در حیطه فعالیت بخش خصوصی و مردمی بود، بر عهده دولت در سطوح مختلف قرار گرفت. افزون بر گسترش دامنه اقتدار دولت در تربیت بدنی و پذیرفتن مسئولیت‌ها، عوامل زیر نیز سیمای تربیت بدنی کشور را در نیم قرن گذشته، تغییر داده است:

۱. تعداد ورزش‌های مختلف رو به فزونی گذاشته که همه آنها نیاز به فضاهای خدمات ویژه دارند؛
۲. تمام اقسام جامعه از پیر و جوان به ورزش روی آورده اند و امروزه دیگر سن خاصی برای ورزش کردن وجود ندارد. از این رو، مردم در همه گروه‌های سنی، خود را نیازمند به ورزش و استفاده از امکانات ورزشی می‌دانند؛
۳. در طول پنجاه سال گذشته، جمعیت کشور حدود چهار برابر شده است که بطور طبیعی نیاز به امکانات و خدمات ورزشی را افزایش می‌دهد.

دولت به عنوان مهمترین متصدی ورزش در کشور، نه تنها متحمل بار عظیم مالی است، بلکه مسئولیت مدیریت و راهبری این برنامه ها را نیز بر عهده دارد. (سلطان حسینی و همکاران، ۱۳۹۲: ۶۷) برای دستیابی به محیط مناسب شهری، عمل در سه حوزه برنامه ریزی، طراحی و تجهیز ضروری است. بنابراین، مسئولیت دولت به عنوان مهمترین متصدی ورزش در کشور، علاوه بر عهده دار بودن مسائل مربوط به پشتیبانی مالی، مدیریت و راهبری صحیح و علمی این گونه برنامه ها نیز است. (معاونت امور فنی، دفتر تحقیقات و معیارهای فنی، ۱۳۷۴). ملکی و همکاران(۱۳۹۰) در پژوهش خود نشان دادند که عامل "انگیزه نشاط و لذت" مؤثرترین و عامل "دسترسی به اماکن" کم اثرترین عامل گرایش به ورزش همگانی می باشد. عامل "وضعیت آب و هوایی" مؤثرترین و عامل "مشکلات فرهنگ خانوادگی" کم اثرترین عامل عدم گرایش شهروندان اهوازی به ورزش همگانی می باشد. سید عامری و قربان بردى (۱۳۹۱) در تحقیقی نشان دادند که راهبردهای تعیین شده در رسانه های گروهی، اماکن و تأسیسات ورزشی، مسئلان و برنامه ریزان ورزشی و آموزش ورزش همگانی در جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه های ورزش همگانی و تفریحی نقش دارند. لذا اختصاص زمان بیشتری به برنامه های ورزشی در شبکه استانی، طرح ریزی پارک و فضای تفریحی جهت انجام فعالیت های غیرساختمند مانند پیاده روی و دوچرخه سواری، عدم دریافت شهریه از کسانی که برنامه های ورزشی را مورد توجه قرار می دهند و نیز استفاده از مردمیان متخصص از راهکارهایی است که می توانند مشارکت عمومی شهروندان را در برنامه های ورزش همگانی و تفریحی بهبود بخشد. معین الدینی و صنعت خواه (۱۳۹۱) در تحقیقی با عنوان "عوامل اجتماعی - فرهنگی مؤثر بر گرایش شهروندان به ورزش همگانی" نشان دادند که متغیر های تصور شخص از بدن، مصرف رسانه های و سرمایه فرهنگی ورزش محور، تاثیر مستقیم و به ترتیب در حدود ۰/۲۰، ۰/۱۶، ۰/۱۰ را برای شهروندان به ورزش همگانی داشته اند و متغیرهای سرمایه اقتصادی ورزش محور و سرمایه اجتماعی ورزش محور تاثیر غیر مستقیم بر گرایش شهروندان به ورزش همگانی داشته اند. سواری (۱۳۹۴) در تحقیقی با عنوان "توصیف وضعیت ورزش همگانی استان خوزستان و تدوین راهبردهای توسعه آن" نشان داد که دراستان خوزستان با ۴۳۰۰۰۰ نفر جمعیت تنها ۱۲۵۰۰۰ هزار نفر ورزشکار در ورزش همگانی شرکت می کنند و به ازای هر ۴۶ ورزشکار، یک مردی در زمینه ورزش همگانی فعالیت دارد. همچنین، بیان داشت که مهمترین راهبردهای لازم برای توسعه و پیشرفت ورزش همگانی خوزستان عبارت اند از: تدوین برنامه راهبردی برای توسعه ورزش همگانی، توسعه و ترویج فرهنگ ورزش از طریق رسانه ها و تغییر ساختار ورزش همگانی. نوروزی سید حسینی و همکاران(۱۳۹۲) در تحقیق خود که پیرامون تحلیل مکانی فضاهای

ورزشی با استفاده از (GIS) و ارائه مدل مطلوب منطقه یک تهران بود، بیان داشتند که فضاهای ورزشی با استانداردهای تعریف شده تطابق ندارد و سرانه ورزشی منطقه نیز کمتر از سرانه استاندارد است. رضوی و عظیمی دلارستاقی(۱۳۹۴) در تحقیقی با عنوان "بررسی معیارهای محوطه سازی بیرونی در طراحی و ساخت اماکن ورزشی شهری" نشان دادند که از دیدگاه استادان شهرسازی سراسر کشور، تمامی شاخص های ابعاد کالبدی، اجتماعی، فعالیتی و معنایی در محوطه سازی بیرونی اماکن و فضاهای ورزشی مهم و تاثیر گذار است. مرادی و همکاران(۱۳۸۹) طی تحقیقی با عنوان "نیاز سنجی توسعه فضاهای فرهنگی شهر نجف آباد" به این نتیجه دست یافتند که تعداد فضاهای فرهنگی موجود کمتر از سطح متوسط پاسخگوی نیازهای شهروندان است و از نظر آمایش، بیش از نیمی از این فضاهای در بخش مرکزی قرار دارند که دسترسی به این فضاهای برای بسیاری از شهروندان مشکل و دشوار است. مهمترین مکان برای کودکان، شهربازی است. بطور کلی، از نظر شهروندان نیاز آموزشی- فرهنگی و تفریحی و فضاهای همچون پارک و زمین ورزش از اهمیت بسیاری برخوردار است. محمدی و عطارزاده حسینی (۱۳۹۱) در تحقیقی به این نتیجه دست یافتند که کسب نشاط و شادی و تقویت جسم و روان، از مهم ترین انگیزه های شرکت در فعالیت های حرکتی و ورزشی است. همچنین نگرش به فعالیت های حرکتی و ورزشی بر حسب متغیرهایی مانند جنسیت، وضعیت تأهل، تعداد اعضای خانواده، مدرک تحصیلی، نوع شغل، درآمد ماهانه، هزینه ماهانه ورزش، گرایش و عدم گرایش به فعالیت های حرکتی و ورزشی، تعداد جلسات تمرین در هفته، مدت زمان تمرین، رفاه و ایمنی محل تفاوت معناداری دارد، ولی این تفاوت با ویژگی های دیگری همچون: سن، هزینه خانوار، مداومت در ورزش و سابقه ورزشی معنی دار نیست. گرایش به فعالیت های حرکتی و ورزشی با ویژگی هایی همچون: جنسیت، سن، وضعیت تأهل، هزینه ماهانه کل خانوار و میزان هزینه ماهانه ورزش رابطه معنی دار دارد، ولی با ویژگی های دیگری مانند تعداد اعضای خانواده، سطح تحصیلات، نوع شغل و میزان درآمد ماهانه رابطه معنی داری ندارد. محمدی و همکاران(۱۳۹۳) در تحقیق خود با عنوان "تبیین مهمترین عوامل برانگیزاننده فعالیت های ورزش در مسیرهای تندرستی (با تأکید بر دستگاه های بدنسازی پارک ها)" نشان می دهند که تمام مؤلفه های تأثیر گذار شامل کیفیت تسهیلات، عوامل فرهنگی، عوامل اجتماعی، عوامل زیرساختاری و در نهایت، عوامل محیطی بر توسعه ورزش در مسیرهای تندرستی نقش دارند. عطارزاده حسینی و سهرابی(۱۳۸۶) در یک مطالعه به این نتیجه دست یافتند که کسب نشاط و شادابی، از مهم ترین علل و انگیزه های شرکت کردن و عقب ماندن از کارهای روزانه از مهم ترین علل شرکت نکردن در فعالیت های حرکتی و ورزشی بود. بیشترین افراد به

ترتیب اولویت به فعالیت های آمادگی جسمانی، پیاده روی و فوتبال می پرداختند. بین نگرش به فعالیت های حرکتی و ورزشی در افراد با ویژگی های مختلف از لحاظ سن، تأهل و تجرد، تعداد اعضای خانواده، نوع شغل، گرایش و عدم گرایش به فعالیت های حرکتی و ورزشی تفاوت معناداری وجود داشت؛ در صورتی که بین نگرش به فعالیت های حرکتی و ورزشی در افراد با ویژگی های مختلف جنسیت، سطح تحصیلات، درآمد ماهانه، هزینه خانوار، هزینه ماهانه ورزشی، تعداد جلسات تمرین در هفته، مدت زمان تمرین در هر بین گرایش به جلسه، رفاه و ایمنی مکان ورزشی و سابقه ورزشی تفاوت معناداری وجود نداشت. بین گرایش به فعالیت های حرکتی و ورزشی در افراد با ویژگی های مختلف جنسیت، سن، وضعیت تأهل، تعداد اعضای خانواده و گرایش به انجام و میزان هزینه ماهانه ورزش رابطه معناداری وجود داشت. اتقیا (۱۳۸۷) در تحقیقی بیان کرد که انتظارات اظهار شده از سوی بانوان مورد بررسی عبارت اند از: احساس سلامت و نشاط، حضور مریبان با تجربه و کارآزموده، دستیابی به اطلاعات سودمند و کاربردی در زمینه ورزش و اثرات آن و بالاخره دستیابی به تناسب اندام. در مورد استفاده از موزیک در حین اجرای فعالیت های ورزشی، ۸۸ درصد از کل پاسخگویان ابراز علاقه نمودند. همچنین در پاسخ به پرسش مربوط به لزوم وجود مشاوره تغذیه همزمان با شرکت در فعالیت های ورزشی، ۹۷ درصد خواستار وجود چنین مشاوره ای در سطح دانشگاه شدند. در مورد زمان مناسب برای انجام فعالیت های ورزشی، بیشترین تقاضاها نسبت به ورزش های صبحگاهی اظهار شده است. در مورد مکان های مناسب برای انجام فعالیت های ورزشی، بیشترین فراوانی های اظهار شده به سالن سرپوشیده دانشگاه، سپس استخر سرپوشیده دانشگاه و پس از آن به سالن ورزشی ایران که در محوطه باغ نوی دانشگاه واقع است، اختصاص دارد. در بخش بعدی که از میزان و نوع فعالیت های ورزش خارج از دانشگاه بانوان مورد بررسی سوال شده بود، تنها ۲۶/۲ درصد از پاسخگویان اظهار داشتند که خارج از دانشگاه به فعالیت ورزشی (بیشتر شنا، بدنسازی و راهپیمایی) می پردازند، در حالی که ۷۳/۸ درصد اظهار داشتند که هیچگونه فعالیت ورزشی در خارج از دانشگاه ندارند. به عنوان آخرین متغیر، از بانوان مورد بررسی خواسته شده بود که نیازهای ورزشی خود را اعلام کنند تا برنامه ریزی ها بر مبنای درخواست آنها انجام گیرد. اولویت های اعلام شده بدین قراربود: بدنسازی عمومی، ورزش های ویژه دردهای ناشی از آرتروز و پوکی استخوان، ورزش در آب (آب درمانی) ورزش های ویژه از بین بردن دردهای عضلانی، آموزش رشته های مختلف ورزشی و بالاخره پیاده روی. نتایج تحقیق دیگر اتقیا (۱۳۸۶) که در سطح بانوان کشور انجام شد، حاکی از نارضایتی بانوان مورد بررسی از وضعیت موجود ورزش همگانی است؛ به گونه ای که نیازهای اصلی آنها معطوف به کمبود امکانات

ورزشی ویژه بانوان، گران بودن فضاهای ورزشی برای استفاده، کمبود مربیان زن آگاه و با تجربه، کمبود تبلیغات برای گسترش ورزش همگانی و عدم فرهنگ سازی در میان بانوان کشور نسبت به اهمیت فعالیت های ورزشی است. در تحقیقی که توسط سیفلت^۱ (۲۰۰۲) در آمریکا انجام شد عواملی مانند مشکلات مالی، امکانات و تسهیلات، نیروی انسانی متخصص و محدودیت‌های مربوط به عضو شدن در تیم‌ها از جمله موانع مشارکت در ورزش بوده است. بل^۲ و همکاران (۲۰۰۶) در مقاله‌ای با عنوان "فضاهای عمومی و سبز: نقشه‌ها و اولویت‌ها"، فضاهایی همچون: پارک‌ها و باغ‌ها، فضاهای طبیعی و نیمه طبیعی، محوطه سازی‌های بیرونی اماکن و فضاهای ورزشی و فضاهای باز برای کودکان و نوجوانان را به عنوان نوعی فضای عمومی و سبز برای انجام فعالیت‌های مختلف تفریحی و ورزشی معرفی کرده‌اند. امکانات مربوط به اینگونه فضاهای بیرونی اماکن و فضاهای ورزشی می‌توانند شامل زمین مشترک برای تفریح و ورزش، فضاهای سبز و پارک‌ها، زمین‌های ورزشی در محوطه باز و عمومی، مناطق بازی مخصوص کودکان و بسیاری امکانات تفریحی و ورزشی دیگر باشد. این مناطق و فضاهای نقش بسیار مهمی در ساخت یک شهر سالم و جذاب همراه با محیطی مطلوب برای زندگی ایفا می‌کنند. کاروالیو ویرا^۳ و همکاران (۲۰۱۳) در تحقیقی در ریو دو ژانیرو برزیل با عنوان "تجزیه و تحلیل فضاهای عمومی مناسب جهت تشویق افراد" به این نتیجه دست یافتند که وجود فضاهای عمومی مناسب و دردسترس، سبب تشویق افراد به انجام فعالیت‌های بدنی خواهد شد به ویژه آنکه این فضاهای فرصت مناسبی برای افشارکم درآمد جامعه که توانایی پرداخت هزینه‌های ورزش و تفریح را ندارند فراهم می‌کند و ضرورت وجود چنین فضاهایی به خصوص در مناطق آسیب پذیر اجتماعی بیشتر احساس می‌شود. وانگ^۴ (۲۰۱۳) به مطالعه "مقیاس سرمایه گذاری و تجزیه و تحلیل سود ورزش همگانی بر اساس تجزیه و تحلیل کمی در چین" پرداخت. او در این تحقیق اشاره می‌کند که همراه با توسعه اقتصادی و بهبود استانداردهای زندگی مادی و فرهنگی توده‌های مردم، تقاضاهای ورزشی در حال افزایش است. به منظور پاسخگویی به افزایش تقاضای ورزشی جامعه باید سرمایه گذاری در ورزش‌های همگانی افزایش یابد. در مرحله توسعه، کمبود منابع مالی نیز یک واقعیت غیر قابل انکار است. در شرایط موجود، عملی ترین و موثر ترین راه برای استفاده

¹ Seefeldt

² Bell

³ Carvalho

⁴ Wang

کامل از منابع محدود ورزش همگانی است. سرمایه گذاری در ورزش های همگانی در چین باعث ترویج و توسعه ورزش های همگانی در چین می شود.

مطالعات نشان می دهد که حتی در بسیاری از کشورها از جمله ایران توجه به ورزش های همگانی و اولویت دادن به آنها به صورت قانون و مصوبه درآمده است، اما اینکه چرا در کشور ما در مقایسه با دیگر کشورها هنوز درصد مهمی از مردم در این نوع ورزش ها شرکت نمی کنند، مشخص نیست و تاکنون هم وضعیت سنجی ملی از ورزش های همگانی انجام نشده است تا مشخص گردد که علت عدم گرایش مردم چه بوده است. در حالی که از یک سو، به لحاظ ساختاری و سلسله مراتب سازمانی، ورزش همگانی در کشور بعد از پیروزی انقلاب اسلامی از سطح یک اداره ساده به اداره کل و سپس به فدراسیون ورزش های همگانی و بتازگی هم در نظام جامع تربیت بدنی کشور به سازمان ورزش همگانی ارتقا پیدا کرده است و از سوی دیگر، شهر سالم و با نشاط، دو ویژگی اصلی در تعریف شهر نوین محسوب می شود، انجام پژوهش حاضر از این حیث که می تواند اطلاعاتی بنیادی را برای خدمت رسانی بهتر و مناسب تر در زمینه ورزش های همگانی و در نتیجه ارتقای سلامت جسمی و روحی شهروندان فراهم سازد، از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است. خلاء اطلاعات درباره نیازهای شهروندان در زمینه ورزش های همگانی می تواند موجب تضعیف اثربخشی خدمات شهرداری ها و اداره کل ورزش و جوانان در زمینه تحقیق شهر سالم و با نشاط شود و در دراز مدت جامعه را با هزینه های هنگفتی رو به رو سازد. لذا انجام پژوهش حاضر از این زاویه ضرورت دارد.

پژوهش حاضر بر آن است که به سنجش نیازهای شهروندان ارومیه ای در زمینه ورزش های همگانی با توجه به فضاهای ورزشی بپردازد. به عبارتی دقیق تر، در این پژوهش انواع فقدان یا کمبودهایی که شهروندان در زمینه ورزش های همگانی در بعد فضای ورزشی به عنوان نیاز احساس می کنند، شناسایی می شود.

سوالات پژوهش

۱. سلسله مراتب نیازهای شهروندان ارومیه ای در زمینه ورزش همگانی با توجه به فضاهای ورزشی به تفکیک جنسیت کدام اند؟
۲. سلسله مراتب نیازهای شهروندان ارومیه ای در زمینه ورزش همگانی با توجه به فضاهای ورزشی به تفکیک تا هل کدام اند؟

۳. سلسله مراتب نیازهای شهروندان ارومیه ای درزمینه ورزش همگانی باتوجه به فضاهای ورزشی به تفکیک منطقه کدام اند؟
۴. سلسله مراتب نیازهای شهروندان ارومیه ای درزمینه ورزش همگانی باتوجه به فضاهای ورزشی به تفکیک سطح تحصیلات کدام اند؟
۵. سلسله مراتب نیازهای شهروندان ارومیه ای درزمینه ورزش همگانی باتوجه به فضاهای ورزشی به تفکیک وضعیت درآمد خانوار کدام اند؟
۶. چه رابطه ای بین نیازهای شهروندان ارومیه در خصوص ورزش همگانی با توجه به فضاهای ورزشی بر حسب جنسیت، تا هل، منطقه، سطح تحصیلات و وضعیت درآمد خانوار وجود دارد؟

تعريف مفاهيم

ورزش همگانی

هر فعالیت ورزشی که پرداختن به آن بدون درنظر گرفتن سن، جنس، توانایی و وابستگی اجتماعی امکان پذیر باشد. پرداختن به آن اغلب نیازمند آموزش های ویژه یا طولانی مدت نیست و معمولاً با کمترین امکانات و درفضای های عمومی قابل انجام است.(سید عامری و قربان بردی، ۱۳۹۱)

نیاز

به کمبود یا فقدانی اطلاق می شود که توسط پاسخگو در ارتباط با ورزش همگانی ابراز می شود.

نیاز واقعی

به کمبود یا فقدانی اطلاق می شود که ارضای آن طبق نظر متخصصان تربیت بدنی مناسب با سن، جنسیت یا به طور کلی سلامتی پاسخگو باشد.(سعیدی و همکاران، ۱۳۹۰)

روش شناسی پژوهش

روش انجام این پژوهش، توصیفی- پیمایشی و به لحاظ هدف، کاربردی بود که به صورت میدانی با استفاده از پرسشنامه صورت گرفت. جامعه آماری این تحقیق، کلیه شهروندان بالای ۲۰ سال شهر ارومیه با حداقل مدرک دیپلم که بر اساس سرشماری نفوس و مسکن شهرستان ارومیه برابر ۹۶۱۴۱ نفر می باشد، بود. در این تحقیق برای انتخاب نمونه ها از روش نمونه گیری مرحله ای استفاده شده است؛ به این صورت که ابتدا با شهرباری ۴ منطقه شهر ارومیه هماهنگی صورت گرفت و حوزه فعالیت آنها مشخص گردید. سپس نواحی هر ۴ منطقه تعیین و از سه منطقه ۲، ۳، ۴ تعداد ۸ ناحیه انتخاب و از منطقه ۱ به دلیل وسعت

جغرافیایی بیشتر، ۱۲ ناحیه به صورت تصادفی انتخاب شد. بعد از این مرحله، محله های نواحی انتخاب شده مشخص گردید و به شیوه تصادفی از مناطق ۲، ۳، ۴ تعداد ۴ محله و از منطقه ۱ تعداد ۶ محله انتخاب شد و پرسشنامه در اختیار شهروندان قرار گرفت. برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد. بر اساس این جدول، به ازای هر ۱۰۰۰۰۰ نفر جامعه آماری تعداد ۳۸۴ نفر نمونه خواهد بود. لذا در پژوهش حاضر به ۴۰۰ نفر از شهروندان پرسشنامه داده شد که از کل این تعداد ۳۸۴ پرسشنامه به صورت کامل برگشت داده شد. ابزار اندازه گیری، پرسشنامه نیازسنجی شهروندان در زمینه ورزش های همگانی مجید حیدری چروده (۱۳۹۰) بود. برای سنجش میزان پایایی از ضریب آلفای کرونباخ در یک مطالعه مقدماتی روی یک نمونه ۴۰ نفری، پرسشنامه نیازسنجی شهروندان در زمینه ورزش های همگانی $\alpha = 0.72$ به دست آمد. به منظور تعیین کفايت نمونه گیری ضریب KMO برابر ۰/۷۲۸ محاسبه شد که نشان می دهد حجم نمونه مناسب می باشد. برای گزارش یافته ها از روش های آمار توصیفی، از آزمون t مستقل، آزمون فریدمن و تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد. تمامی محاسبات آماری این تحقیق با استفاده از نرم افزار آماری SPSS18 انجام شده است.

یافته های پژوهش

براساس مصاحبه های انجام یافته از شهروندان ارومیه ای جهت شناسایی نیازهای آنها در زمینه ورزش همگانی با توجه به فضای های ورزشی نیازهای زیر به دست آمد و مورد تحلیل قرار گرفت.

جدول ۱: ترجیحات شهروندان در زمینه مکان ورزشی به صورت روزانه

درصد	فراوانی	مکان
۱۷/۹	۶۹	معابر
۱۸/۹	۷	پارک ها
۰	۰	بوستان
۱۲/۷	۴۹	استخر
۳۱/۶	۱۲۲	سالن
۷/۸	۳۰	باشگاه
۰	۰	چمن
۱۰/۶	۴۱	منزل
۱۰۰	۳۸۴	جمع

نتایج جدول ۱ نشان داد که بیشترین شهروندان ارومیه ای ترجیح می دهند (۳۱/۶) در سالن های ورزشی ورزش کنند و تنها (۷/۸) در صد ترجیح می دهند در باشگاه ها به ورزش پردازند.

جدول ۲: اولویت نیازهای شهروندان در زمینه فضاهای ورزشی به تفکیک جنسیت

نیازها	جنس	میانگین	فراوانی	نیازها	جنس	میانگین	فراوانی	نیازهای فردی
تنوع و زیبایی فضای ورزشی	زن	۴/۴۳	۱۳۶	محیط ورزشی مخصوص بانوان	زن	۲/۹۰	۱۳۶	محیط ورزشی مخصوص بانوان
	مرد	۳/۷۷	۲۴۷		مرد	۲/۸۴	۲۴۷	
مناسب بودن زمین فوتبال و والیبال	زن	۳/۵۶	۱۳۶	ازدحام کم جمعیت در پارک ها	زن	۳/۹۳	۲۴۷	
	مرد	۳/۹۱	۲۴۷		مرد	۳/۹۶	۱۳۶	
سطوح هموار دویدن و پیاده روی و پیست مخصوص	زن	۳/۸۸	۱۳۶	فضای ویژه دوچرخه سواری	زن	۳/۸۶	۲۴۷	
	مرد	۳/۸۶	۲۴۷		مرد	۳/۹۱	۱۳۶	
عدم تداخل محوطه های ورزشی مختلف	زن	۳	۱۳۶	تناسب محوطه ورزش با نوع ورزش	زن	۲/۳۷	۲۴۷	
	مرد	۲/۳۷	۲۴۷		مرد	۳/۹۶	۱۳۶	
فضای مناسب برای سالمندان	زن	۲/۵۲	۱۳۶	فضای مخصوص خانواده ها	زن	۲/۴۲	۲۴۷	
	مرد	۲/۴۲	۲۴۷		مرد	۳/۹۷	۱۳۶	
فضای کافی برای ورزش هایی جز پیاده روی و دوچرخه سواری	زن	۳/۱۹	۱۳۶	N=384	زن	۳/۹۴	۲۴۷	
	مرد	۳/۹۴	۲۴۷		مرد	۳/۱۹	۱۳۶	

نتایج جدول ۲ نشان داد که نیاز به تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۴/۴۳)، نیاز به فضای ورزشی مخصوص خانواده ها (۴/۴۳)، نیاز به تناسب محوطه های ورزشی با نوع ورزش (۳/۹۶) و نیاز به فضای مخصوص دوچرخه سواری (۳/۹۱) در اولویت نیاز بانوان بود. برای آقایان نیاز به فضای کافی برای ورزش (۳/۹۴)، نیاز به زمین مناسب فوتبال و والیبال (۳/۹۱) و نیاز به سطوح هموار دویدن و پیاده روی (۳/۸۶) در اولویت بود.

جدول ۳: اولویت نیازهای شهروندان در زمینه فضاهای ورزشی به تفکیک تأهل

نیازها	تأهل	میانگین	فراوانی	نیازها	تأهل	میانگین	فراوانی	نیازهای فردی
تنوع و زیبایی فضای ورزشی	مجرد	۲/۷۹	۲۸۴	محیط ورزشی مخصوص بانوان	مجرد	۳/۹۶	۲۸۴	
	متاهل	۲/۹۱	۸۹		متاهل	۴/۱۳	۸۹	
مناسب بودن زمین فوتبال و والیبال	مجرد	۳/۸۴	۲۸۴	ازدحام کم جمعیت در پارکها	مجرد	۳/۸۳	۲۸۴	
	متاهل	۳/۳۹	۸۹		متاهل	۳/۵۵	۸۹	
سطوح هموار دویدن و پیاده روی و پیست مخصوص	مجرد	۳/۶۴	۲۸۴	فضای ویژه دوچرخه سواری	مجرد	۳/۹۸	۲۸۴	
	متاهل	۳/۵۶	۸۹		متاهل	۳/۵۷	۸۹	
عدم تداخل محوطه های ورزشی مختلف	مجرد	۳/۰۵	۲۸۴	تناسب محوطه ورزش با نوع ورزش	مجرد	۲/۵۰	۲۸۴	
	متاهل	۳/۸۵	۸۹		متاهل	۲/۷۴	۸۹	

۲۸۴	۳/۳۴	مجرد	فضای مخصوص خانواده‌ها	۲۸۴	۲/۴۶	مجرد	فضای مناسب برای سالمندان	
۸۹	۳/۹۷	متاهل		۸۹	۲/۴۲	متاهل		
N=384				۲۸۴	۲/۹۵	مجرد	فضای کافی برای ورزش هایی جز پیاده روی و دوچرخه سواری	
				۸۹	۲/۱۹	متاهل		

نتایج جدول ۳ نشان داد که برای افراد مجرد سطوح دویden (۳/۹۸)، تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۳/۹۸) و ازدحام کم جمعیت در پارک ها (۳/۸۴) در اولویت نیازها بود؛ در حالی که برای افراد متاهل تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۴/۱۳)، تناسب محوطه های ورزشی با نوع ورزش (۳/۸۵) و فضای مخصوص خانواده ها (۳/۹۷) در اولویت بود.

جدول ۴: اولویت نیازهای شهروندان در زمینه فضاهای ورزشی به تفکیک منطقه

منطقه	نیازها	منطقه	نیازها	منطقه	منطقه	منطقه	منطقه
فضای کافی برای ورزش به جز پیاده روی و دوچرخه سواری	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱
	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲
	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳
	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴
فضای ویژه دوچرخه سواری				فضای ورزشی مخصوص بانوان			
踏入ل محوطه های ورزشی	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱
	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲
	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳
	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴
محیط ورزشی مخصوص بانوان				فضای ورزشی مناسب سالمندان			
ازدحام کم جمعیت در پارک ها	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱
	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲
	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳
	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴
فضای مخصوص خانواده ها				محوطه مناسب فوتبال و والیبال			
تنوع و زیبایی فضای ورزشی	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱	منطقه ۱
	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲	منطقه ۲
	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳	منطقه ۳
	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴	منطقه ۴
N=384				۱۳۷	۳/۷۶	منطقه ۱	منطقه ۱
				۷۳	۴/۰۱	منطقه ۲	منطقه ۲

	۱۰۴	۴/۳۵		منطقه ۳
	۷۰	۴		منطقه ۴

نتایج جدول ۴ نشان داد که برای شهروندان منطقه ۲، تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۴/۰۱)، فضای کافی برای ورزش (۳/۲۸) و تداخل کم محوطه های ورزشی (۳/۱۳) در اولویت نیازها بود. تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۴)، فضای مخصوص خانواده ها (۴)، ازدحام کم جمعیت در پارک ها (۳/۸۳) و فضای مخصوص بانوان (۳/۵۸) در اولویت نیازهای منطقه ۴ بود. برای شهروندان منطقه ۳، عدم تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۴/۳۵)، نامناسب بودن محوطه فوتbal و والیبال (۳/۸۸)، سطوح دویدن و پیاده روی ناهموار و نبود پیست مخصوص (۴/۲۴)، فقدان محیط ورزشی مخصوص بانوان (۳/۷۷) و ازدحام جمعیت در پارک ها (۳/۶۸) در اولویت نیازهایشان قرار داشت. برای شهروندان منطقه یک، نامناسب بودن محوطه فوتbal و والیبال (۳/۸۷)، سطوح دویدن و پیاده روی ناهموار و نبود پیست مخصوص (۳/۸۳) و نبود فضای مخصوص خانواده ها (۳/۷۷) در اولویت بود.

جدول ۵: اولویت نیازهای شهروندان در زمینه فضاهای ورزشی به تفکیک سطح تحصیلات

تحصیلات	ابعاد فضای ورزشی	میانگین	فرآونی	تحصیلات	نیازها	میانگین	فرآونی	تحصیلات	میانگین	فرآونی
فضای کافی برای ورزش جز پیاده روی و دوچرخه سواری کارشناسی بالاتر	دیپلم	۴۵	۴/۵۳	سطوح مناسب دویدن و پیاده روی و پیست خصوص	دیپلم	۴۵	۴/۷۳	تناسب فضاهای ورزشی با نوع ورزش	فضای کافی برای ورزش جز پیاده روی و دوچرخه سواری کارشناسی بالاتر	دیپلم
	فوق دیپلم	۱۶۶	۳/۱۵		فوق دیپلم	۱۶۶	۳/۶۱			فوق دیپلم
	کارشناسی	۱۵۵	۲/۵۴		کارشناسی	۱۵۵	۲/۹۵			کارشناسی
	بالاتر	۲۰	۲/۲۷		بالاتر	۲۰	۳/۸۵			بالاتر
تدالع کم محوطه های ورزشی کارشناسی بالاتر	دیپلم	۴۵	۳/۷۳	فضای ویژه دوچرخه سواری	دیپلم	۴۵	۴/۲۲	فضای مناسب ورزشی برای سالمندان	دیپلم	دیپلم
	فوق دیپلم	۱۶۶	۲/۶۱		فوق دیپلم	۱۶۶	۳/۶۰			فوق دیپلم
	کارشناسی	۱۵۵	۲/۹۵		کارشناسی	۱۵۵	۳/۸۳			کارشناسی
	بالاتر	۲۰	۳/۸۵		بالاتر	۲۰	۴			بالاتر
فضای مناسب ورزشی برای سالمندان کارشناسی بالاتر	دیپلم	۴۵	۲/۰۲	محیط ورزشی خصوص بانوان	دیپلم	۴۵	۳/۸۸			دیپلم
	فوق دیپلم	۱۶۶	۲/۵۷		فوق دیپلم	۱۶۶	۳/۴۹			فوق دیپلم
	کارشناسی	۱۵۵	۳		کارشناسی	۱۵۵	۳/۷۶			کارشناسی
	بالاتر	۲۰	۲/۵۹		بالاتر	۲۰	۷۳			بالاتر
فضای مناسب ورزشی برای سالمندان کارشناسی بالاتر	دیپلم	۴۵	۳/۷۳	ازدحام کم جمعیت در پارکها	دیپلم	۴۵	۳/۱۵			دیپلم
	فوق دیپلم	۱۶۶	۲/۴۰		فوق دیپلم	۱۶۶	۳/۸۵			فوق دیپلم
	کارشناسی	۱۵۵	۲/۴۵		کارشناسی	۱۵۵	۲/۸۲			کارشناسی
	بالاتر	۲۰	۱		بالاتر	۲۰	۶۶			بالاتر
مناسب بودن زمین فوتbal و	دیپلم	۴۵	۴/۷۷	فضای مخصوص	دیپلم	۴۵	۴/۷۷			دیپلم

۱۶۶	۳/۷۱	خانواده ها	فوق دیپلم کارشناسی بالاتر	۱۶۶	۳/۸۷	والیبال	فوق دیپلم کارشناسی بالاتر		
۱۵۵	۳/۳۰			۱۵۵	۳/۵۸				
۲۰	۳			۲۰	۴				
N=384				۴۵	۴/۷۳	تنوع و زیبایی فضای ورزشی	دیپلم		
				۱۶۶	۳/۸۷		فوق دیپلم		
				۱۵۵	۳/۹۴		کارشناسی		
				۲۰	۴		بالاتر		

نتایج جدول ۵ نشان داد که فضای کافی برای ورزش (۴/۵۳)، مناسب بودن زمین های فوتبال و والیبال (۴/۷۷)، مناسب بودن سطوح برای پیاده روی (۴/۷۳) و فضای ویژه دوچرخه سواری (۴/۲۲) در اولویت نیاز برای افراد با مدرک قرار داشت. برای افراد با مدرک فوق دیپلم، تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۳/۸۷)، سطوح مناسب دویden و پیاده روی و پیست مخصوص (۳/۸۷)، ازدحام کم جمعیت در پارک ها (۳/۸۵) در اولویت نیازها قرار داشت. برای افراد با مدرک تحصیلی کارشناسی، تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۳/۹۴)، سطوح مناسب دویden و پیاده روی و پیست مخصوص (۳/۹۴) و فضای ویژه دوچرخه سواری (۳/۸۳) در اولویت نیازها قرار گرفت. برای افراد با مدرک تحصیلی بالاتر از کارشناسی نیز تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۴)، مناسب بودن محوطه فوتبال و والیبال (۴) و سطوح مناسب دویden و پیاده روی و پیست مخصوص (۴) در اولویت نیازها قرار داشت.

جدول ۶: اولویت نیازهای شهروندان در زمینه فضاهای ورزشی به تفکیک وضعیت درآمد خانوار

درآمد	نیازها	میانگین	فرابانی	نیازها	درآمد	میانگین	فرابانی	نیازها	میانگین	فرابانی	
کمتر از ۳۰۰ هزار		سطوح مناسب دویden و پیاده روی و پیست مخصوص	۸	۲/۳۷	کمتر از ۳۰۰ هزار	۸	۵	فضای کافی برای ورزش جز پیاده روی و دوچرخه سواری			
۵۰۰-۳۰۰			۳۳	۳/۷۸	۵۰۰-۳۰۰	۳۳	۳/۰۹				
۷۰۰-۵۰۰			۶۸	۳/۸۲	۷۰۰-۵۰۰	۶۸	۲/۲۲				
۹۰۰-۷۰۰			۸۶	۴/۰۴	۹۰۰-۷۰۰	۸۶	۳/۴۹				
۹۰۰ به بالا			۱۸۹	۳/۷۳	۹۰۰ به بالا	۱۸۹	۳/۰۵				
کمتر از ۳۰۰ هزار			۸	۴	فضای ویژه دوچرخه سواری	۸	۰/۷۵				
۵۰۰			۳۳	۳/۵۱		۳۳	۳/۴۸				
۷۰۰			۶۸	۳/۳۹		۶۸	۱/۹۷				
۹۰۰			۸۶	۴/۵۳		۸۶	۳/۰۲				
۹۰۰ به بالا			۱۸۹	۴/۸۰		۱۸۹	۳/۰۸				
کمتر از ۳۰۰ هزار			۸	۳/۷۵		۸	۴/۳۷	تدخل کم محوطه های ورزشی			
۵۰۰			۳۳	۴/۱۵		۳۳	۲/۱۸				

۶۸	۲/۳۶	ازدحام کم جمعیت در پارکها	۷۰۰ - ۵۰۰	۶۸	۲/۸۲	فضای ورزشی مخصوص سالمندان	۷۰۰ - ۵۰۰	
۸۶	۴/۶۲		۹۰۰ - ۷۰۰	۸۶	۲/۳۰		۹۰۰ - ۷۰۰	
۱۸۹	۳/۷۴		۹۰۰ به بالا	۱۸۹	۲/۵۹		۹۰۰ به بالا	
۸	۳/۱۲		کمتر از ۳۰۰ هزار	۸	۱/۷۵		کمتر از ۳۰۰ هزار	
۳۳	۳/۳۳		۵۰۰ - ۳۰۰	۳۳	۲		۵۰۰ - ۳۰۰	
۶۸	۲/۲۵		۷۰۰ - ۵۰۰	۶۸	۲/۲۲		۷۰۰ - ۵۰۰	
۸۶	۴/۲۵	فضای مخصوص خانواده ها	۹۰۰ - ۷۰۰	۸۶	۲/۸۸	مناسب بودن محوطه فوتبال و والیبال	۹۰۰ - ۷۰۰	
۱۸۹	۳/۷۸		۹۰۰ به بالا	۱۸۹	۲/۸۹		۹۰۰ به بالا	
۸	۳/۱۲		کمتر از ۳۰۰ هزار	۸	۳/۸۶		کمتر از ۳۰۰ هزار	
۳۳	۳/۳۹		۵۰۰ - ۳۰۰	۳۳	۳/۸۷		۵۰۰ - ۳۰۰	
۶۸	۳/۵۷		۷۰۰ - ۵۰۰	۶۸	۳/۸۸		۷۰۰ - ۵۰۰	
۸۶	۴/۱۱		۹۰۰۰ - ۷۰۰	۸۶	۲/۴۶		۹۰۰ - ۷۰۰	
۱۸۹	۳/۲۶		۹۰۰ به بالا	۱۸۹	۲/۴۶		۹۰۰ به بالا	
N= 384				۸	۳/۷۵	تنوع و زیبایی فضای ورزشی	کمتر از ۳۰۰ هزار	
				۳۳	۴/۱۸		۵۰۰ - ۳۰۰	
				۶۸	۳/۱۰		۷۰۰ - ۵۰۰	
				۸۶	۴/۵۸		۹۰۰ - ۷۰۰	
				۱۸۹	۴/۰۵		۹۰۰ به بالا	

نتایج جدول ۶ نشان داد که برای افراد با درآمد کمتر از ۳۰۰ هزار تومان، فضای کافی برای ورزش کردن (۵)، تداخل کم محوطه های ورزشی (۴/۳۷) و فضای ویژه دوچرخه سواری (۴) در اولویت های اساسی نیازهای آنها قرار داشت. برای افراد با درآمد ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان، محیط های ورزشی مخصوص بانوان (۴/۱۵)، تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۴/۱۸) و مناسب بودن محوطه فوتبال و والیبال (۳/۸۸) در اولویت نیاز قرار داشت. برای افراد با درآمد ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان، نیازهای سطوح مناسب دویدن و پیاده روی و پیست مخصوص (۳/۸۲) و فضای مخصوص خانواده ها (۳/۵۷) در اولویت قرار داشت. برای افراد با درآمد بین ۷۰۰ تا ۹۰۰ هزار تومان، محیط های ورزشی مخصوص بانوان (۴/۶۲)، فضای ویژه دوچرخه سواری (۴/۵۳)، مناسب بودن سطوح برای پیاده روی (۴/۰۴)، ازدحام کم جمعیت در پارک ها (۴/۲۵) و فضای مناسب برای خانواده ها (۴/۱۱) در اولویت نیاز آنها قرار داشت. برای افراد با درآمد ۹۰۰ هزار به بالا، فضای کافی برای ورزش کردن (۴/۸۰) و تنوع و زیبایی فضای ورزشی (۴/۰۵) در اولویت قرار داشت.

جدول ۷: نتایج آزمون تحلیل واریانس و t مستقل مقایسه نظرات نمونه آماری بر حسب درآمد، منطقه،

تحصیلات، جنسیت و تأهل

P	F	میانگین مجدورات	درجه آزادی	مجموع مجدورات	متغیر	آماره
۰/۰۰۱	۲۳/۴۰	۷/۸۳	۴	۳۱/۳۵	بین گروهی	درآمد
		۰/۳۳	۳۷۹	۱۲۶/۹۲	درون گروهی	
۰/۰۰۱	۶/۸۲	۲/۶۹	۳	۸/۰۹	بین گروهی	منطقه
		۰/۳۹	۳۸۰	۱۵۰/۱۸	درون گروهی	
۰/۰۰۱	۲۳/۰۴	۸/۱۲	۳	۲۴/۳۶	بین گروهی	تحصیلات
		۰/۳۵	۳۸۰	۱۳۳/۹۱	درون گروهی	
P	t	آماره	درجه آزادی	انحراف استاندارد	میانگین	آماره
۰/۰۰۱	۴/۷۸	۳۸۱	۳۸۱	۰/۵۱	۳/۵۰	مرد
				۰/۶۷	۳/۱۹	زن
۰/۰۷	-۱/۷۶	۳۷۱	۳۷۱	۰/۵۱	۳/۲۵	متاهل
				۰/۶۷	۳/۳۹	مجرد

نتایج جدول ۷ نشان می دهد با توجه به مقدار F مشاهده شده در سطح ($P < 0.05$) میانگین مولفه های تحقیق در میان شهروندان بر حسب درآمد، منطقه و تحصیلات دارای تفاوت معنی داری است. همچنین t مشاهده شده در سطح ($P < 0.05$) بین میانگین مولفه های تحقیق در میان کارکنان بر حسب وضعیت تأهل تفاوت معنی داری وجود ندارد، ولی در مورد ویژگی جمعیت شناختی جنسیت تفاوت معنی داری وجود دارد.

جدول ۸: رتبه بندی انواع نیازهای شهروندان به فضاهای ورزشی

رتبه	میانگین	نیازها
۸	۵,۳۲	تنوع و زیبایی فضای ورزشی
۹	۴,۵۶	مناسب بودن زمین فوتبال و والیبال
۱	۷,۵۲	سطوح هموار دویین و پیاده روی
۴	۶,۸۴	تدخل کم محوطه های ورزشی مختلف
۳	۷,۲۲	فضای مناسب برای سالمندان
۱۰	۴,۳۵	فضای کافی برای ورزش
۱۱	۳,۸۰	محیط ورزشی مخصوص بانوان

۷	۵,۹۳	ازدحام کم جمعیت در پارک ها
۶	۶,۱۴	فضای ویژه دوچرخه سواری
۵	۶,۷۷	تناسب محوطه ورزش با نوع ورزش

با توجه به نتایج رتبه بندی آزمون فریدمن در جدول ۸، مولفه سطوح هموار دویلن و پیاده روی (۷/۵۲) در اولویت اول بود، فضای مخصوص خانواده‌ها (۷/۵۲) در اولویت دوم قرار داشت و مولفه فضای مناسب برای سالمدان (۷/۲۲) در اولویت سوم قرار داشت.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش، تبیین وضعیت نیازهای شهروندان ارومیه‌ای در ورزش همگانی با توجه به فضاهای ورزشی بود. با در نظر گرفتن نتایج حاصل از تحقیق، از یک سو و بررسی اصول و مبانی نظری در زمینه نیازسنجی از سوی دیگر، محقق به دنبال آن است تا راهکارهایی را مبنی بر واقعیت‌ها و فضاهای موجود در شهر ارومیه، همچنین نیازها و انتظارات جامعه مورد بررسی ارایه نماید. نتایج تحقیق، تفاوت معناداری را بین میانگین مولفه‌های تحقیق در میان شهروندان بر حسب درآمد، منطقه، تحصیلات، نشان می‌دهد که با تحقیقات محمدی و عطارزاده حسینی (۱۳۹۱) همخوانی دارد. همچنین بین میانگین مولفه‌های تحقیق در میان کارکنان بر حسب وضعیت تأهل تفاوت معنی‌داری وجود ندارد، ولی در مورد ویژگی جمعیت شناختی جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود دارد که محمدی و عطارزاده حسینی (۱۳۹۱) نیز در نتایج تحقیق خود به آن رسیده‌اند. بنابراین مسئلان ورزش استان بخصوص اداره کل ورزش جوانان استان و شهرداری ارومیه باید در هنگام برنامه ریزی برای ساختن فضاهای شهری اعم از بستان‌ها و پارک‌ها و ایستگاه‌های سلامت برای شهروندان به این نیازها توجه ویژه داشته باشند؛ به این معنی که زمانی که تصمیم به ساخت مجموعه ورزشی یا پارکی در سطح شهر گرفته می‌شود باید به نیاز مردم مناطق مختلف، جوانان و بزرگسالان و سالمدان، زنان و مردان توجه داشته باشند. حتی به ویژگی‌های سطح تحصیلات آنها نیز توجه شود، چرا که زمانی که به این نیاز و کمبودهای شهروندان توجه نشود، در برنامه‌ریزی برای ساخت یا گسترش فضاهای امکانات با مشکل برخورد می‌کند و گاهی موجب به هدر رفتن سرمایه ملی و بلااستفاده ماندن این فضاهای می‌شوند. پس اولین اقدام در برنامه ریزی، توجه به سطح نیازهای شهروندان از بعد امکان سنجی و در ادامه، ساخت و گسترش فضاهای ورزشی باشد. بدیهی است که این امر در سایه تشکیل کارگروهی در شهرداری و اداره کل ورزش و جوانان به منظور شناسایی نیازها و کمبودهایی که شهروندان

احساس می‌کنند، محقق خواهد شد. بخش دیگری از نتایج تحقیق نشان داد که مولفه ناهموار بودن سطوح دویden و پیاده‌روی در اولویت نیاز شهر وندان به فضاهای ورزشی بود. بنابراین پیشنهاد می‌شود اداره کل ورزش و جوانان با همکاری شهرداری ارومیه، اقدامات لازم را جهت بازنگری در زیرساخت‌های مربوط به ورزش همگانی به ویژه کف پوش، سنگ فرش پارک‌ها، پیست‌های پیاده‌روی و دوچرخه سواری انجام دهند. همچنین توجه ویژه به اختصاص قسمت یا بخش مشخصی از زیرساخت‌های مربوط به ورزش‌های همگانی از جمله پارک‌ها و مسیرهای تندرسنی و پیست‌های متنوع مربوط به ورزش و تفریح برای خانواده‌ها از ضروریات نیازهای شهر وندان تحقیق مورد نظر می‌باشد. بی‌تردید، وجود محیط امن و مفرح ورزش همگانی باعث جذب شهر وندان به این فضاهایی می‌شود، دلگرمی بیشتری را در آنها به وجود می‌آورد و زمانی که خانواده‌ها ساعتی از شبانه روز را در این فضاهایی به صورت جمعی توان بالذات و آرامش و سرگرمی سپری می‌کنند، سلسله مراتبی از نیازهای آنها تامین می‌شود، فرهنگ ورزش در آنها به صورت مثبت نهادینه می‌گردد و در ارتباطات آنها با اجتماع به دیگر افراد جامعه نیز انتقال می‌یابد و حتی می‌تواند در تحکیم وحدت خانواده‌ها و پربار شدن زندگی‌شان تاثیر داشته باشد. از سوی دیگر، در بیشتر فضاهای مربوط به ورزش همگانی کشور از جمله در شهر ارومیه مسئله‌ای که بطور چشمگیری نادیده گرفته می‌شود، فضای ورزشی کافی برای سالمدان است. اگر بخواهیم ضرورت ورزش همگانی را برای قشر خاصی از جامعه اولویت بندی کنیم، تقریباً می‌توان اذعان داشت که سالمدان به علت تحلیل وضعیت جسمانی و روانی مرتبط با این سن در اولویت‌های نخست قرار دارند و باید برنامه ریزی مدون و مستمری در این زمینه صورت پذیرد.

مساله مشهود دیگر در این فضاهایی عدم تعادل و فقدان استانداردهای چیدمان مبلمان شهری مربوط به ورزش همگانی است؛ به این معنی که این فضاهایی باید به صورت کاملاً تفکیک شده باشند و در هر قسمت نقطه شروع و پایان مشخص بدون موازی کاری رعایت گردیده باشند. به عنوان مثال، خط سیر مربوط به پیست‌های دوچرخه سواری باید برای کاربران پیست‌های پیاده‌روی مزاحمتی ایجاد کند. از طرف دیگر، این فضاهایی باید فاصله مکانی مشخصی با دستگاه‌های تندرسنی داشته باشند. نبود این استانداردها در بعد دیگر در این فضاهایی خود را در قالب ساخته محظوظه ورزش با نوع ورزش نشان می‌دهد. بدینهی است هر کدام از شاخه‌های ورزش همگانی، اماکن و تجهیزات مربوط به خود را می‌طلبد؛ در غیر این صورت نه تنها فرد از ورزش لذت نمی‌برد، بلکه ممکن است سرخورده و دلزده شود، چرا که عدم ساخته مکان ورزشی با نوع ورزش، تبعات ناگوار مربوط به آسیب‌های ورزشی را در پی دارد و این امکان وجود

دارد که فرد به طور کامل از ورزش دور شود. واضح است که در نخستین گام باید فضاهای ورزشی با وضعیت موجود بافت جمعیتی و رشد جمعیت مناطق مختلف شهر تناسب یابد تا همگان بتوانند با کیفیت مطلوب و دسترسی آسان از این فضاهای استفاده نمایند و حقوق شهروندی همگان رعایت گردد. در این تحقیق نیز شهروندان ارومیه ای از وضعیت موجود راضی نبودند و خواستار مدیریت و بررسی بیشتر در این زمینه می باشند.

شاخص دیگری که باعث جذب بیشتر شهروندان به ورزش همگانی می شود، جنبه ظاهری مطلوب این فضاهاست. با توجه به اینکه حس زیبا شناختی و زیبایی دوستی یکی از نیازهای فطری انسان می باشد، لازم است در ساخت اماکن و فضاهای ورزشی به این مهم توجه شود.

نامناسب بودن زمین فوتبال و والیبال نیز از اولویت های نیاز شهروندان است، چرا که شهر ارومیه از دیرباز به عنوان یکی از قطب های والیبال کشور مطرح بوده و فوتبال نیز به دلیل جذابیت خاص آن و مدارس فوتبالی که بتازگی در این شهر تاسیس شده اند، خواهان زیادی پیدا کرده اند و تدارک فضاهای اختصاصی بیشتری را می طلبند.

منابع

- اتقیاء، ناهید. (۱۳۸۶). "نیاز سنجی از اقشار مختلف زنان ایرانی در زمینه ورزش همگانی". پژوهش در علوم ورزشی. شماره ۱۷، صص ۱۵-۳۱.
- اتقیاء، ناهید. (۱۳۸۷). "نیاز سنجی ورزشی بانوان شاغل در دانشگاه الزهرا و ارائه راهکارهای کاربردی". مجله علوم حرکتی و ورزش. سال ششم، جلد اول، شماره ۱۱، صص ۹۶-۷۹.
- پورجعفر، محمدرضا؛ تقوایی، علی اکبر؛ بمانیان، محمدرضا؛ صادقی، علیرضا و فریال، احمدی (۱۳۸۹). "ارائه انگاره‌های محیطی مؤثر بر شکل‌گیری فضاهای عمومی مشوق سالمندی موفق با تأکید بر ترجیحات سالمندان شهر شیراز". نشریه سالمندی ایران. شماره ۱۵، صص ۲۲-۳۴.
- تیموری، آتوسا. (۱۳۸۵). "بررسی و مقایسه عملکرد مرکز توسعه ورزش همگانی و تفریحی و مرکز توسعه ورزش قهرمانی ایران براساس مدل وايزبرد". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- رضوی، سید محمد و عادله، عظیمی دلارستاقی. (۱۳۹۴). "بررسی معیارهای محوطه سازی بیرونی در طراحی و ساخت امکان ورزشی شهری". دوفصلنامه مدیریت و توسعه ورزش. ش ۱پیاپی (۴)، صص ۱۵-۲۴.
- رهنما و آقایی. (۱۳۸۸). "نقش شهرداری‌ها در توسعه فضاهای ورزشی برای گذراندن اوقات فراغت شهروندان (مطالعه موردی منطقه ۶ تهران)". جغرافیا. دوره جدید، سال ۷(۲۲). صص ۲۵-۴۶.
- سعیدی، علی اصغر؛ حیدری چروده، مجید و قدیمی، بهرام. (۱۳۹۰). ورزش همگانی و شهروندان تهرانی. تهران: انتشارات جامعه فرهنگ سلطان حسینی، محمد؛ سلیمی، مهدی؛ سلیمی، منصوره و لطفی، مجتبی. (۱۳۹۲). "اولویت بندی اثرات اجتماعی و اقتصادی اماكن ورزشی بر محیط شهری (مطالعه موردی شهر یزد)". مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای. سال چهارم، شماره شانزدهم ۶۵-۸۹.
- سواری، سعید؛ مهدی پور، عبدالرحمن و رنجبر، روح الله. (۱۳۹۴). "توصیف وضعیت ورزش همگانی استان خوزستان و تدوین راهبردهای توسعه آن". پژوهش نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. (۱۱) ۲۱ صص ۸۳-۹۲.
- سیدعامری، میرحسن و قربان بردى، محمد آلق. (۱۳۹۱). "تبیین راهکارهای جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه های ورزش همگانی و تفریحی". پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. سال دوم، شماره ۴، صص ۳۴-۲۳.

- شعبانی، عباس، غفوری، فرزاد و هنری، حبیب. (۱۳۹۰). "بررسی چالش های ورزش همگانی در ایران". پژوهش در علوم ورزش. شماره ۱۰، صص ۲۶-۱۳.
- سعیدی رضوانی، نوید. (۱۳۷۸). شهرداری ها و اوقات فراغت شهروندان. چاپ اول ، تهران: انتشارات مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری وزارت کشو.
- عباس زادگان، محمد و ترک زاده، جعفر. (۱۳۷۹). نیازمنجی آموزشی در سازمان ها. چاپ اول، تهران: نشر انتشار
- عطارزاده حسینی، سید رضا و سهرابی، مهدی. (۱۳۸۶). "توصیف نگرش و گرایش مردم شهرمشهد به فعالیت های حرکتی و ورزشی". فصلنامه المپیک. سال ۱۵ شماره ۱(پیاپی ۳۷) صص ۳۷-۴۷.
- غفرانی، محسن؛ گودرزی محمود؛ سجادی، سیدنصرالله؛ جلالی فراهانی، مجید و مقرنسی، مهدی (۱۳۸۸). "طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی استان سیستان و بلوچستان". مدیریت ورزشی (حرکت). ۳۹ صص ۱۰۷-۱۳۱.
- کارگر، غلامعلی؛ گودرزی، محمود؛ اسدی، حسن و هنری، حبیب. (۱۳۸۴). "تحلیل وضعیت اماکن ورزشی کشور و تعیین عوامل موثر بر بهره وری از دیدگاه خبرگان و ارائه مدل بهره وری ". نشریه حرکت. شماره ۲۸، ص ۱۲۷-۱۴۹.
- کاشف، میر محمد و مهریزی، مصطفی. (۱۳۸۹). مدیریت اماکن و فضاهای ورزشی. چاپ دوم، تهران: انتشارات بامداد کتاب
- محمدی، میترا؛ محروم زاده، مهرداد و حسینی، فاطمه سادات. (۱۳۹۰). "تحلیل عوامل موثر بر کاربری مسیرهای تندروستی نقاط مختلف شهر ارومیه". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه ارومیه.
- محمدی، سردار و عطارزاده حسینی، سید رضا. (۱۳۹۱). "تبیین نگرش و گرایش مردم استان کردستان به فعالیت های ورزشی و حرکتی". مطالعات مدیریت ورزشی. شماره ۱۶، صص ۹۲-۱۱۲.
- مرادی، علیرضا؛ گلستانی، سید هاشم و اسماعیلی، رضا. (۱۳۸۹). "نیاز منجی توسعه فضاهای فرهنگی شهر نجف آباد". دانش و پژوهش در علوم تربیتی. شماره ۲۷- صص ۵۳-۷۸
- مظفری، سید امیر احمد و قره، محمدعلی. (۱۳۸۴). "وضعیت ورزش همگانی ایران و مقایسه آن با چند کشور منتخب جهان". علوم حرکتی و ورزش. جلد اول، شماره ۶ صص ۱۷۱-۱۵۱
- معاونت امور فنی، دفتر تحقیقات و معیارهای فنی سازمان تربیت بدنی. (۱۳۷۴). موازین فنی ورزشگاه های کشور (مطالعه وضع موجود مراکز ورزشی). جلد اول، چاپ اول، تهران: سازمان برنامه و بودجه

- معین الدینی، جواد و صنعت خواه، علیرضا. (۱۳۹۱). "عوامل اجتماعی - فرهنگی موثر بر گرایش شهروندان به ورزش همگانی (مطالعه موردی شهر کرمان)". نشریه مطالعات شهری. سال دوم، ششم، ۱۴۹-۱۷۸.
- ملکی، فرزاد؛ حیدری نژاد، صدیقه و ویسیا، اسماعیل. (۱۳۹۰). "شناسایی عوامل موثر بر گرایش یا عدم گرایش شهروندان اهوازی به ورزش همگانی". همایش ملی تفریحات ورزشی ارائه به صورت پوستر شماره صفحه چاپ مقاله در مجموعه مقالات ۲۰۲-۲۰۵.
- نوروزی سید حسینی، رسول؛ دهقانی زاده، رضا؛ هنری، حبیب؛ یوسفی، بهرام و نوروزی سید حسینی، ابراهیم. (۱۳۹۲). "تحلیل مکانی فضاهای ورزشی با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) ارائه مدل مطلوب (مطالعه موردی منطقه یک تهران)". مدیریت ورزشی. ۵(۴)-۲۸۵.
- Albirini, A. (2006). Teacher's attitudes toward information and communication technologies: the case of Syrian EFL teachers. Computers & Education. 47: 373–398.
- Barry MM, Doherty A, Hope A, Six smith J, Kelleher CC. (2000). A community needs assessment for rural mental health promotion. Health Educ Res; 15:293–304.
- Bell, S., Montarzino, A., & Travlou, P. (2006). **Green and Public Space Research: Mapping and Priorities**. Open Space Research Centre, Edinburgh College of Art/ Heriot Watt University: Department for Communities and Local Government, 1-29.
- Carvalho Vieira, M., Sperandei, S., Reis, A., da Silva, C., & Gonçalves, T. (2013). **An analysis of the suitability of public spaces to physical activity practice in Rio de Janeiro**. Brazil: Preventive Medicine, 57: 198–200
- Connell, H. (2004). **University research management: Meeting the institutional challenge**. OECD, and Paris.
- Elliot, Kim. (2001). **The Leisure Incident, The Vision of New-zeland on Sport, Fitness and Leisure**.
- Jones. C. (2002). "Public cost for Private gain? Recent and proposed national stadiumdevelopments in the UK, and commonalities with North America". Royal Geographical Society (with the Institute of British Geographers), Vol. 34, No. 2, pp.160-170.
- Khosravi, A. Fathi Vajargah, K and Ashtyani, M. (2009). "**Life Skills Needs Assessment for inclusion in School Curricula**". Quarterly Journal of Educational Studies. Chamran University 12(3)
- McCree, R. (2009). "**Sport Policy and the New Public Management in the Caribbean**". Public Management Review, 11(4): 461–476.

- Numerato, D. (2009). "**The institutionalization of regional public sport policy in the Czech Republic**". International Journal of Sport Policy, 1(1): 13–30.
- Seefeldt, Vern D. Ewing, Martha E. (2002). **Youth sports in America: An overview**. Commissioned by Sport for Development and Peace International Working Group (SDPIWG) Secretariat, Toronto, Canada; p: 35.
- Shehu, J. (2004). "**Sport for all in post colony: Is there a place for indigenous games in physical education curriculum and research in Africa**". Africa Education Review, 1(1): 21 – 33.
- Wang, Xinbao. (2013). "**The Investment Scale and Benefit Analysis of Public Sports Based on Quantitative Analysis**". Vol. (6)1 PP: 82-88: Maxwell Science Publication.

Determination of Urmia Citizens` Public Sport Needs, Regarding Sport Areas

Fateme Abdavi

Ph.D., Assistant Professor, Sport Management, Tabriz University, Tabriz, Iran

Akram Mehdizadeh

Ph.D. Student in Sport Management, Tabriz University, Tabriz, Iran

Received: 7 Jul. 2015

Accepted: 24 Nov. 2015

The study is to clarify the status of sport and the needs of Urmia citizens to sports spaces. The research was conducted as a descriptive survey and field. The population of the investigation was all over 20 yearold Urmia citizens who had at least a high school degree and 368 samples were chosen based on a Morgan. To collect the data, a questionnaire assessment of citizens in public sports- by Majid Heydari Chrudeh (1390)- with reliability $\alpha=0.72$ was used. This research is descriptive and inferential statistics (t-test and test, regression analysis multiple, Friedman test) was used. The results showed that, given the amount of F, there are significant differences ($P <0.05$) between the components of research among the citizens in terms of revenue ($F =23.40$), regional ($F =6.82$) and education ($F =23.04$). Also according to the t, there is not any significant differences ($P <0.05$) between the components of research among employees in terms of marital status ($t =-1.76$). Yet on the demographic characteristics gender ($t =4.78$) difference is significant. Friedman test results showed that the unevenness of the sidewalks and running the first priority, and the lack of space for families and not enough space for seniors to second and third, respectively the needs of the citizens. Therefore, it can be concluded that the authorities should adequately note about the result of the research in the field of sport for the development of quantitative and qualitative health of citizens apply.

Key words: Needs, Citizenry, Sport for All and Sports Facilities